

Cam kết đạo đức

Nguyễn Đạt Thịnh

BBC loan tin “Việt Cộng cam kết sẽ công bố Bản Quy tắc ứng xử/đạo đức trong tháng Sáu liên quan đến ODA Nhật Bản”.

Lời “cam kết đạo đức” của một tên trộm khiến tôi nhớ lại một kỷ niệm 54 năm về trước tại một xã nhỏ bên bờ Rừng Sát -- xã Phước Lý. Ngày đó, năm 1955, chúng tôi hành quân truy kích tàn quân Bình Xuyên vừa từ Sài Gòn, Chợ Lớn, chạy vào Rừng Sát.

Vừa về nước nắm quyền thủ tướng, ông Ngô Đình Diệm, không chấp nhận tình trạng một quốc gia có tới 4 quân đội, ra lệnh cho quân lực Quốc Gia Việt Nam (danh xưng ngày đó của quân lực VNCH), giải giới 3 lực lượng quân sự kia. Tôi chỉ huy một đại đội thuộc tiểu đoàn 2 trung đoàn 38, do trung tá Nguyễn Linh Chiêu làm trung đoàn trưởng.

Đại đội tôi hành quân đánh vào phía Bắc của khu rừng tràm quanh năm ngập nước, được gọi là Rừng Sát.

Chúng tôi đặt căn cứ tại làng Phước Lý, dựng táng sống lẫn lộn với ngư dân địa phương, để từ đó xuất phát những cuộc lục soát, phục kích, tấn công địch.

Lều tôi ở dựng trong sân của một ngôi nhà lá nhỏ, bên trong chỉ có 2 ông cụ, một cụ khoảng 90 cụ kia trên dưới 70. Cụ 90 là dượng của cụ 70, nhưng vài ngày một lần chúng tôi lại nghe 2 cụ cãi nhau. Cụ lớn chửi cụ nhỏ là ăn bót, cụ nhỏ nói cụ không ăn bót, sở dĩ lượng thuốc ít hơn vì thuốc rê lên giá.

Sau vài lần nghe 2 cụ cãi nhau, tôi hiểu thủng câu chuyện: ông cụ 90 yếu đuối không đi ra quán mua thuốc rê được nên nhờ ông cụ 70 đi mua giùm, nhưng mua về ông cụ lớn, thấy thuốc ít, nghi ngờ ông cụ nhỏ tuổi ăn cắp tiền, mua bót đi, hoặc ăn cắp thuốc, vì cả hai cụ cùng hút thuốc vắn.

Bằng đi một thời gian không nghe tiếng chửi của ông cụ lớn, tôi hỏi và được binh sĩ cho biết, anh Khoa, một hạ sĩ trong đại đội đã tình nguyện đi mua thuốc cho ông cụ, để khỏi nghe những buổi cụ chửi cụ kia dài cả tiếng đồng hồ, và âm thanh lớn đến mức cả xóm cùng phải nghe, mặc dù chỉ có một tên trộm.

“Em mua thuốc về, lần nào ông cụ cũng nấn bóp gói thuốc rồi cười hể hả bảo em là gói thuốc nhiều hơn,” Khoa khoe với tôi. Tôi khen anh là có sáng kiến giúp ông cụ không còn đủ sức khỏe để đi ra quán mua thuốc rê.

Anh nói, “Anh em trong đại đội mình và cả bà con trong xóm, cũng không ai muốn nghe mãi, trong suốt cả tiếng đồng hồ ông cụ này chửi ông cụ kia.”

Việt Cộng cũng ăn bót, ăn chặn tiền viện trợ của Nhật, và Nhật cũng làm toáng lên về vụ Việt Cộng Huỳnh Ngọc Sĩ bắt công ty tư vấn Thái Bình Dương lo lót 800,000 mỹ kim mới cho trúng thầu xây đại lộ Đông Tây chạy suốt Thành Hồ.

Nhật đem 4 viên chức Nhật thuộc công ty Thái Bình Dương ra xử trước tòa án Nhật, và đòi Việt Cộng cũng phải có những biện pháp tương xứng để đối phó với viên chức Việt Cộng. Họ nói việc viên chức Việt Cộng ăn vào tiền họ cho Việt Nam vay làm xói mòn lòng tin của người Nhật, những người đóng

thuế để chính phủ có tiền trợ giúp Việt Cộng làm đường, và thực hiện nhiều công trình khác nhằm tạo tiện nghi trong cuộc sống của người Việt Nam.

Bị dồn vào thế có thể mất viện trợ, Việt Cộng đành bắt ông Huỳnh Ngọc Sĩ, giám đốc ban quản lý dự án Đại lộ Đông Tây hồi tháng Hai năm nay, sau các cuộc họp cuối năm ngoái; chúng cũng đồng ý thực hiện một loạt biện pháp, và cam kết sẽ làm việc trong tinh thần đạo đức hơn.

Theo thông cáo Việt - Nhật, nội trong tháng Sáu Việt Cộng sẽ thảo ra những quy định về phối hợp giữa các cơ quan trong việc tiếp nhận hồ sơ đấu thầu và công bố mọi tiến trình đấu thầu.

Việt Cộng cũng cam kết sẽ có luật bảo vệ nhân chứng (cả Việt Nam và nước ngoài) vào tháng 6/2010, và hứa với Nhật là sẽ tăng cường công tác hậu kiểm và công bố rộng rãi tin tức liên quan đến đấu thầu. Chúng cũng chấp nhận để cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA) cải thiện khả năng các chủ đầu tư.

Báo “Đấu thầu” của bộ Kế hoạch - Đầu tư cũng tăng từ 16 trang lên 24 trang trong đó có 4 trang bằng tiếng Anh để có thêm chỗ đăng những tin liên quan đến đấu thầu các dự án vốn vay ODA Nhật Bản.

Về những hợp đồng trên 100 triệu yen, Việt Cộng cũng nhận sẽ công bố các hợp đồng, công bố tên, quốc tịch của các công ty tư vấn nộp hồ sơ dự thầu; tên, quốc tịch của các công ty tư vấn được xếp hạng cao nhất; tên, quốc tịch của các công ty tư vấn ký hợp đồng; giá trị hợp đồng, và post loại tin này lên mạng internet.

Việt Cộng đang đóng vai trò của ông cụ 70 trong câu chuyện kể trên; chúng cam kết sẽ đạo đức, sẽ không ăn cắp nữa, chúng hứa hẹn mọi thứ Nhật đòi chúng hứa để tiếp tục nhận viện trợ hầu còn có cơ ăn bớt, ăn xén tiền viện trợ.

Tư cách Oishin ăn bớt tiền chợ không phải là tư cách của những người cầm quyền.

Nguyễn Đạt Thịnh